BIBLIOTHECA UNIV. JAGELL. CRACOVIENSIS
19400
Mag. St. Dr. I

F I M

P P

O E

S A

19400
I

VITA, GESTA ET MIRACVLA,

Beati Esaiæ Poloni Cracouiensis, Doctoris, Ordinis Fratrum Eremitarum Sancti Augustini, Casimiriæ ad Cracouiam in templo S. Catherinæ Tumulati, Anno Domini, 1471. Die 8. Februarii.

Ex diuersis Authorum fide dignorum fragmentis excerpta, & in Catalogo Sanctorum Regni Poloniæ Patronorum seriæ est congesta, & nunc primum in lucem

Ædita:

AVTHORITATE

ILLVSTRISSIMI DOMINI BERNARDI

Macietowski, Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalis, Archiepiscopi Gnesnensis,

1606.

A MARTINO BARONIO IAROSLAuiense Clerico.

Scitote quoniam mirificauit Dominus Sanctum suum & dedit illi scientiam Sanctorum.
Psal: 4. Eccles: 45.

Cum Gratia & Priuilegio S. R. M.

Superiorum permissu.

CRACOVIAE, Basilius Skalski impressit, Anno Domini, M, DC, X.

In Insignia

PERILLVSTRIS ET REVERENDISSIMI DOMINI,

Domini Hieronymi Reczayski, Archidiaconi Cracouiensis, &c. &c.

Cornua, nil metuunt anguis, tua cerue, Sibillos?
Hinc fugiat coluber; criminis vltor adest.
Aspida sub labiis vibras inimice venena:
Cornua Tutoris sunt inimica: fuge.

PER

19400

I
6

PERILLVSTRI ET REVERENDISS: DOMINO,

DOMINO HIERONYMO RECZAYSKI, ARCHIDIACONO & Canonico Cracouiensi Dignißimo, &c. &c.

Perpetuam felicitatem precatur.

EXpertus in dies Beatus Esaias Boner, ex Religiosa Sancti Augustini Eremitarum familia, quantæ SS. Dei augeantur in cælesti patria coronæ, quantiq; accrescant accidentalis præmii gradus ex imitatorum gregibus, qui suarum exempla virtutum secuti, cum illis eundem salutis obtinuerunt portum; vitam suam ad imitandum palàm proponere gestit, quam in hoc labili mortalitatis statu, religiosis clauserat parietibus, Ne licèt solidis virtutibus, ære nimirum ferroq; fortitudinis roborata, eloquiorum Diuini argento, quod igne probatum, terræ purgatum septuplum dicitur adornata, sapientiæq; auro decorata: attamen elationis vento, sagittæ volantis ictibus (tanquam lapillo statua quam Nabuchodonosori Dominus per somnium demonstrauerat) concussa, in æternum rueret exitium: quemadmodum multis contigit, vtpote pedes adhuc fragilitatis humanæ luto permistos habentibus. Cùm verò iam in Dei cæli regnum, quod teste Daniele in æternum non dissipabitur, ceu verus obediens locuturus victorias, obfirmatus, in altißima petram quæ Christus est conscenderit, in talem nimirum statum, qui nullos elationum ventos pertimescit, nullisq; sagittis, quibus sagitant in occultis immaculatos tenebrarum principes, terretur: ruptis silentii diuturni repagulis, imitatores si qui esse voluerint illius, quemadmodum & ille Christi fuit, eadem præmia percepturos ad sui conuocat imitationem. Verùm cum patronis destituto, pauperi in publicum (vt moris est) prodire non conueniat, vtpote quem abnegatio sui, propinquis: castitas, Dan. 2.

 liberis

liberis: paupertas, opibus: animi demisſio, honoribus: mundus quem contempſit, auxilio: parentes quos odio iuxta Domini conſilium habuit, tutella & obedientia deniq; voluntate ſpoliauit: quærendus mihi, ſecundum conſuetudinem patronus eſt, cuius dextera ex ignorantiæ productus tenebris, diſruptis clauſtrorum parietibus ab hominum conſuetudine remotis, vitæ ſuæ virtutem eximiis adumbratæ ſpeculum, tanquam in candelabro lucernam exponat omnibus: vt videntes opera illius bona, glorificent Patrem qui in cælis eſt, eiuſdemq; veſtigia ſequentes, illi coronam, ſibi mercedem augeant & ſalutem. Sed quis patronus erit pauperi? certe Eccleſiæ Sanctæ Doctor piiſsimus, & ſapientiſsimus Hieronymus, ſi viueret proculdubio eſſet: cuius tantus labor fuit, in deſcribendis SS. virorum geſtis, & in extollendis eorum virtutibus, ne poſteritas tantis ad virtutem incitamentis, exemplis eccleſia ornamentoq; priuaretur. Sed cùm iam ille, cum Chriſto regnans, a ſuis requieſcat laboribus, Te te Perilluſtris & Reuerendiſsime Domine Hieronyme Reczayski, compello: te mores, vitam ſpiritum, cum nomine iſtius S. Doctoris, ſtudere imitari obſeruo: tibi derelictus eſt hic pauper: pauper inquã opibus, quas reputauit vt ſtercora, vt Chriſtum lucrifaceret, ſed auro ditatus ignito, quod emere ſuadet apud ſe, in Apocaliptico, ille, qui ſuum eſſe aurum & argentum, apud Aggæum Prophetam teſtatur. Hunc ſi ſub tuam ſuſceperis tutellam, ditiorem te, non opibus temporalibus, quas ærugo & tinea demolitur, & quæ diſpertiuntur in terra, ſed ſpiritualibus quæ reconduntur in cælo, breui credas efficiet. Si enim quod doctrinam Sancti Doctoris, patroni tui teneas, & mores imitari ſtudeas, tanto dignitatis Eccleſiaſticæ (omnes enim norunt, quantum coram Deo & hominibus, munus & onus ſit in Cathedralibus precipuè Eccleſiæ, Archidiaconum eſſe) ornatus ſis honore, quantus te manebit in cælo, ſi tui etiam quod ad promouendam gloriam Sanctorum, eorumq; geſta ab interitu vindicanda, ſpectat imitatus geſta patroni, huius Beati Eſaiæ vitam, ſub tua tutella mundo demonſtraueris? demonſtrandus ab eodem viciſsim, in triumphante Eccleſia, coram æterno patre qui benedicit eis, qui ſuis benedicunt ſeruis: & maledicit, qui iiſdem maledicunt. Ad hæc te non ſolum dignitas tua Archidiaconalis, primariæ vrbis huius, in hoc ampliſsimo Poloniæ Regno, ſed etiam locus ipſe, & Petrauinenſis Eccleſia, cui recens ab Illuſtriſsimo & ſapientiſsimo Antiſtite Cracouienſi, Petro Tylicki Senatore Regni tutoris grauiſsimo (qui ſuos mores optimos, & dotes egregias bene

nouit)

notit) cum bonorum omnium lætitiâ præfectus es, non incommodè inuitat, locus, inquam, ipse in quo Poloniæ gloriosissimus Patronus, D. Stanislaus, sibi & iustitiæ testem sepultum, à mortuis excitauit Petrauinum nomine: vt tu quoq; suo modo, Beatum Esaiam ex Familia Augustiniana, ignorantiæ sepultũ tenebris, testem suæ euoces sanctitatis; vt testis sit omnium statuum & conditionum hominibus viam ad cælum, amorem Dei & bona facta causa Dei, esse, vt & ipsi sciant quomodo suum vitæ cursum in terris sint adoptatum eternæ salutis portum gubernaturi, ne illos à rectitudine deflectere contingat. Vale Prælate dignissime, Deus te Ecclesiæ suæ quam diutissime incolumem seruet. & hoc qualemcunq; munusculum tibi à me minimo tuo cliente dicatum, benignus accipe. Datum Cracouiæ. M. DC. X. Die X. Aprilis.

Perillus. & Reueren Celsitud. vestræ

deditissimus.

Martinus Baronius
Iaroslauien. Cleric.

Joannis Cap: 11. & 12.

SIcut olim Dominus noster Iesus Christus, Lazarum iam quadriduanum à mortuis ad vitam suscitauit in gloriam Dei, vt in eum fideles crederent, simile modo dei nutu Sanctus Stanislaus Martyr Episcopus Cracouiensis Beatum Petrum, nobilem Petrauinum è mortuis, à triennium ad vitam reuocauit, fidelem testẽ Ecclesiæ dei, Regi sistit, & ius optinuit, ac siccis pedibus per Vistulã fluuium bis hinc & illinc cum cœtu populi miro ordine Dei perduxit. Vt Martinus Cromerus lib: 8. Fol. 61.

BEATVS Petrus Nobilis Petrauinus Polonus, vir pius & iustus, quem S. Stanislaus Episcopus Cracouiensis, & po-

stea Dei Martyr, in solemni Regni conuentu per calumniam quasi pagum à dicto Petrauino olim Ecclesię suę coemptum inique occuparet, in ius vocatus ad testimonium pro veritate dicendum triennio ante mortuum resuscitauit, & ad Regem Boleslaum Audacem dictũ, ad eiusq; aulam, & ad nobiles in eodem regni conuentu congregatos adduxit, qui cùm testimonium de agro à se vendito & pretio rite ab Episcopo sibi persoluto dixisset, conditionem, in viuisne ad tempus manere, an statim iterum carnis sarcinam deponere vellet, à Sancto Stanislao sibi oblatam audiens, mori statim potius elegit, quàm viuere: petens à Sancto Episcopo, vt ei condonationem pænę quam adhuc in purgatorio ad tempus pro penalis in vita admissis pati debebat suis precibus à Domino impetraret. Cùmq; Sanctus Stanislaus se Deum pro anima ipsius rogaturum promisisset, iterum sepulchrum ingressus, in Domino obdormiuit, Anno Domini, 1202. Die 7. Septembris. Petrauini in eodem pago quem Sancto Stanislao vendiderat, & pro quo testimonium à mortuis resurgens apud Regem dixerat sepultus, in quo loco fideles beneficia à Deo & consolationem in suis necessitatibus consequuntur. Quem postea Sanctus Stanislaus suis precibus ex purgatorio liberauit. Cui Beatus Petrus cum cœtu Angelorum in cęlum in magna claritate transeundo, gratias Deo & Sancto Stanislao agens, se manifestauit, dicens: iam vado in ęternam felicitatem cum Sanctis, in gloriam Dei gaudere. Laus Deo in Sanctis suis

Quàm ergo felix es tu Casimiria, quę tot ornamentis à Deo es illustrata. Habes Rupellam locum Martyrio Sanctissimi Pontificis Stanislai celebrem.

Habes ædem corporis Christi, inuentę ibi Sanctissimę Eucharistię à Iudęis perfidis abiectę in lutum insignem

Habes in eodem templo corporis Christi Beatum Stanisla-

um.

um Canonicũ Regularẽ ciuẽ tuũ miraculis clarũ 1489. Iunii 7.

Habes Beatum Martinum Baryckam, Canonici Iuris Doctorem. sacerdotem pium & sanctum, sub Casimiro Rege tertio, quod eius vitia reprehenderet, Martyrio coronatum, & in Vistula submersũ, in templo S. Catherinę quiescentẽ 1266. 20. Apr.

Habes in Rupella Beatam Suentoslauam viduam sanctam ciuem Casimiriensem, visione Sancti Stanislai Episcopi & Martyris, teste Dlugosio & sanctitate vitę celebrem 1077. 5. Febr.

His te ergo Patronis tuis & domesticis Dei diligenter commendes.

Authores Hystoriæ: Longinus Canonic: Cracouiensis in vita S. Stanislai Cromerus lib. 8. fol: 61. Miechouiensis lib: 2. cap: 19. Herburtus lib: 5. cap: 8. Laurentius Surius Carthusianus, Tomo 3. in vita Sancti Stanislai. Stanislaus Socolouius in Officio Patronorum, in vita S. Stanislai.

Reuisa & examinata est, ab his Reuerendis Patribus, inprimis: A Reuerend Patre F. Esaia Iaroslauien: S. Theologiæ Doctore conuentualium, Ordinis S. Francisci, Guardiano Præmislien: bene existimata.

A Reuerendo Domino Iacobo MOYSKI Prouinciali Regni Poloniæ, Ordinis S. Augustini Eremitarum, corroborata Cracouiæ.

A Reuerendo D. Stanislao Vierzbicki, Generali totius Religionis Canonicorum Regularium, S. Marię de Metri, de pœnitentia, beatorum Mart. Diui Augustini, colaudata Cracouiæ.

A Reueren. Patre F. Sebastiano Siradien: S. T. Magistro, Priore Conuentus Cracouien: Ordinis Prædic: SS. Trinitatis, confirmata.

A Reueren: D. Adamo Opatouio, artium liberalium Magistro & Philosop: Doct. Collega Collegii maioris, Regio Profess: Canonico S. Annę, Præfecto priuatarum scholarum almæ Academiæ Cracouien. colaudata.

Cracouiæ autem 1604. Illustriss: D. Claudius Rangonius Comes, sedis Apost: Pauli V. Papæ Legatus, Episc: Regii & Princeps, ad Serenis: Sigismundum Tertium Regem Poloniæ, suo robore confirmauit.

Reuer: autem D. Andreas Schoneus S. T. & vtriusq. Iuris D. protunc Vniuersitatis Crac: generalis studii Rector cum esset, approbauit, & in lucem ederepermisit 1608 Cracouiæ.

Omnia S. Romanæ Ecclesiæ Catholicæ, & eius Pontifici Maximo, diuina prouidentia, Domino nostro Paulo V. iudicio, ac eius authoritati feliciter omnia subiicio, in qua, & pro qua militamus, & Sanctis Dei.

Sicut ambulauit ſeruus meus: Ezaias nudus & diſcalceatus,
Trium Annorum, ſignum & portentum erit, dicit Dominus.
Eſaiæ 20.

VITA BEATI ESAIÆ Cracouienſis Poloni, S. T. D.

BEATVS ESAIAS GENTE POLONVS confeſſor Chriſti dilectus, anno à partu virginis: 1430. Vladiſlao eius nominis quarto Regnum Poloniæ, vna cum Beata Heduigi coniuge ſua quę in vita & poſt mortem ipſa miraculis claret, adminiſtrante. Nobilibus in primis & Religioſis Eccleſię Catholicæ amantiſsimis parentibus. *Eius parentes.* Cracouię in Platea arcenſi fæliciter eſt natus, patre Magnifico *Natus.* Domino Floriano nobili Bonero, matrè verò Broniſlaua Lanckoronska nobiliſsima fæmina, cum aliis virtutibus, tum pietatis in Deum præſtantiſſima natus. *Filia D. Hieronimi de Brzezie Lanckoronski.* Hic poſtquam teneram illam & puerilem ætatem ſub diſciplina optimorum parentum egerit, & eos annos attigit, qui ſtudio literarum ſunt apti ſine vlla mora ad gremium Academiæ Cracouienſis ex amantiſsimo parentum ſeno tranſlatus eſt, vt ea indoles, quę præclarum & diuinum *Paprocki lib: ſtemmatū fol. 504.* quiddam protendebat, illa magiſtra ſuam maturitatem conſequeretur, & vberes fructus ac fertiles Eccleſię Dei daret, cuius in bonis literis atq; in primis in diuinis innitum fuit, & in defeſſum ſtudium admirabilis in apprehendendo celebritas, in explicando fælicitas, in exponendo iugis, & melliflua orationis copia, *Similitudines. Eſaiæ 1. Eſaiæ 2. Eſaiæ 4. Eſa. 40.* & cum ea cognitionis varietate & copia eſſet, maxime verò cum in diuina ſcientia non mediocrem ſibi peritiam comparaſſet, lauream Doctoratus in Theologia ſuſcepit. Quam dignitatem cum non faſtus nec ocii oblationem ſibi oblatam eſſe probe noſſet, ſed laboris & humilitatis confeſtim animum in partes varias verſare cæpit, *Eſaiæ 33.* ſecumq; meditarì quo in loco & qua vita con-

Esaiæ 54 dicione suscepta in partem vineæ Dei sabaoth excollendam ve-
66. nerit, erat iam temporis Casimiriæ Religio fratrum Eremitarum
Esaiæ 33. Sancti Augustini in exercitiis pietatis & vitę monasticę austeri-
tate sane laudabilis: per quam celebris in hanc magni animi cum
Esa. 56. demissione spreto mundo, & illecebris eius nomen suum dedit,
in quo tam sancto instituto, quo spiritus & hominis intentionis
Esaiæ 38 ardore in mandatis Domini meditandis noctesq; versabatur quã
illi nullus sermo, nulla cogitatio gratiosior & iucundior adfere-
Esaiæ 66 bat, quam de illa beatitudine cælestis patrię. Mores vero ac
vitam ad pręscripta vitę Monasticę ita conformabat, vt omnibus
Esaiæ 28 speculum & exemplar consummatum, & omnibus numeris
absolutum esset. & quemadmodum vitis in fertili solo plantata
vberrimos fructus ferre consueuit, ita hic fecundissimam omni-
Esaiæ 55 um virtutum Eremitarum Religionem misertus voto pietatis,
Esaiæ 35 ieiuniorum afflictionibus, cubationis humi, vigilarum & ali-
Esaie 64 arum piarum exercitationum, afflictionibus perpetuis, maxi-
mos fructus dabat. De quo illud diuini Psalmistæ meritò tum
dici poterat, erat tanquam lignum plantatum secus cursus aqua-
rum, quod fructum suum dabat in tempore suo, nec multo post
delatum sibi munus in auditorio fratrum. Diuine scripturę
sensus reconditos interpretandi non inuitus suscepit. Cuius in
dicendo, quanta contentio, quantus feruor, quam non tam
intellectum verum subtilium peruestigatione tanquam pabulo
Esaiæ 51. reficiebat, quam ipsam voluntatem in amorem Christi rapiebat,
Dum verba illa ex ore suo diuini spiritus flamma accenso, tan-
55. quam faculas in audientium animos spargeret. Et modo ora-
tione repeteret, qui primi parentis nostri lapsus fuerit, & quan-
tas incalamitates, vniuersam illius progeniem coniicerit, &
quomodo tanti facinoris supplicia ab homine remoueri non po-
tuerant, nisi vnigenitus Dei filius ex sinu patris missus humanam

carnem suscepisset, nosq; cum aliis sponte laboribus susceptis
tum crucis tropheo ab illis æternis suppliciis emancipasset, quan-
ta verò & animi contentione in memoriam iisdem in Christo Iesu
dilectissimis fratribus reuocabat, vt vitę suę susceptę recordaren-
tur, vt castitatem, paupertatem, & obedientiam tanquam verę
professionis tryngam, quę in cælos ex his teneris euolant ample-
xarentur, ac studiose retinerent, & hoc tantumq; studium erga Esaie 61
fratres in Beato patre Esaia elucebat, sed dum hoc teneris fratri-
bus animis diuini verbi fluenta instillabant, ipse quoq; tanto 55.
deuior & seuerior in carne sua maceranda & cupiditatibus do-
mandis erat, in eoque diuum Paulum Apostolum imitatus casti- 50.
gabat corpus suum & in seruitutem dirigebat, ne fortè cum aliis
prædicaret ipse reprobus efficeretur. Die noctuq; genibus po- 58
sitis in oratione persistebat, animusq; diuinarum contemplatio-
num suauitate captus & delinitus, paruam aut nullam corporis 14
curam gerebat. Ieiunia illi suauissimus cibus erant, tumque se
vincendum sentiebat. Cum nullis aut raris, aut exiguis pertur-
bationum fluctibus agitaretur, & vt freno impetus equi com-
primitur, ita ex setibus equinis contexto sibi cillicio carnis con-
cupiscentiam, ne aliquando in caucius erumperet frænabat.
Nec tantum illi, cum desideriis carnis colluctatio fuit, sed etiam Esai 51.
cum potestatibus tenebrarum, cum enim diuino mentis feruore
in Deum eleuatus, aut preces funderet, aut meditabundus per-
sisteret, fædissimum spiritum aut horendis vocibus percelleba- Esaie 50
tur, aut verberibus concutiebatur. Nullibi autem ille frequens
orationum. Quam ante imaginem Beatissimę Virginis Marię
quam sua cura & piorum hominum impensis extruxerat, & si
quando in preces & in spiritus ardorem effundebatur. Magna
claritate circumfusus in aerem rapiebatur, quo in raptu carmen
Ecclesię. Aue Regina cælorum cantare audiebatur. Eo tem- 50

pore quo Beatus Pater Esaias vixit sanctitatis vitę admirabili.
Esaie 60 Erant quoq; viri sancti qui claruerunt Cracouię. 1. Beatus
62. Stanislaus Casimiritanus Canonicorum Regularium, Ordinis Sancti Augustini Casimirię ad Sacratissimi Corporis Christi frater apud cuius tumulum plurimi iam suarum infirmitatum sanitatem mæstitię solatium recipiunt. 2. Beatus Ioannes Cantius Sacrę Theologię Doctor, & celebris in Acadæmia Cracouiensi Professor, qui cum in vita multis & admirandis claruit miraculis. Tum vero 24. vere mortuos pristinę sanitati suis precibus restituit. 3. Beatus Suentoslaus Slawcouiensis in Ecclesia Beatę Marię Virginis in circulo Cracouiensi Man-
Esaie 64 sionarius, vltimarum voluntatum executor & visionum cælestium contemplator, perpetuè in vita silentium obseruatur. 4. Beatus Michael Gedrucius nobilis Lithuanus Ordinis Sanctę Marię de Metri: de pœnitentia Sanctorum Martyrum ad Sanctum Marcum, qui quatuor mortuos resuscitauit ad vitam, & qui aliis quam plurimis miraculis claret. 5. Beatus Simon de Lipnica Ordinis Sancti Francisci de obseruantia, qui pręter alia admiranda, quę diuina virtus ad eius sanctas reliquias Deus operatur etiam decem mortuos ad vitam pristinam reduxit. Quàm fælix, quàm beatum illud sæculum fuit, quod illum vitę innocentiam, puritatem, sanctimoniam, tot sanctissimorum virorum intuebatur. Atq; inprimis Beatus Ezaias noster illorum consuetudinem fouebatur, vitamq; se non dissimilem cælesti internis agere putabat, si quando illorum vultus considerabat, aut si cum his de rerum cælestium pręstantia sermonem habebat, & cum in singulis virtutes admirabatur easdem ipse imitabatur, sæpe nudis pedibus hyeme & frigoribus intensis
Esaie 10. temporibus in templum veniebat, & si quando ob defatigationem somno corripiebatur in terram se abiiciebat & membra

defessa

defeſſa quiete reficiebat. Toto tempore quod illi ab officiis Monaſticis ſupererat, in diuinis precibus & meditationibus conſumebat. Maximè verò pro his qui mortalium peccatorum pondere depreſſi iacebant. Supplex apud Deum erat Fratribus autem ſuis languore aut aliqua infirmitate, correptis quęq; omnia & minima obſequia, cum magna alacritate pręſtabat, iucundiſsimum illi quoque fuit, aliquoties in hebdomada cum licentia ſuperioris Sancti Staniſlai Martyris, Sanctę Heduigis in arce, Sanctę Salomeę Reginarum Polonię, & aliorum Sanctorum quorum Sancta corpora Cracouię tumulata ſunt, ſepulchra nudis pedibus viſitare illorum cineres & Sanctiſsima oſſa cum magna veneratione exoſculari ſolebat, eadem opera diuertebat ad domos pauperum infirmorum ac mæſtorum, eoſdem ad patientiam excitabat crebro ſuis ſermonibus adhortans, fęlicem hanc moleſtiam beatam ægritudinem eſſe, quę illis æternis gaudiis compenſabitur, eoſdem ad pęnitentiam per ſalutarem confeſsionem expianda peccata hortabatur. In eos verò qui illius odio flagrabant tanto amore fuit, vt ſępius ad illorum genua procumbens veniam deprecaretur, manus ac pedes illorum exoſculans, ac in eam orationem prorumpens. Ignoſce frater mihi peccatori quia Deũ meũ ac te fratrem meũ grauiter offendi, votumq; Regulę Sancti Auguſtini patris noſtri ſępius ignorantia & negligentia mea fregi. Ignoſce quęſo mihi frater mi, & hanc noxam dimitte, quia te grauiter offendi, & in his innumeris, & admirandis pietatis exercitiis, & dum Beatus Eſaias verſaretur, animũ tamen ad vitam diuinã contemplationẽ referebat. Cuius doctrinę & ingenii luculentiſsimum teſtimonium prębent commentarii eius acutiſſimi ſuper (quatuor) libros Magiſtri ſententiarum conſcripti, & in lucem æditi. Cùm autem vir Beatus Eſaias iam planè pręſentis vitę ſuę perteſus ardenti deſiderio ad

Eſaie 51.

Iesum Christum anhelaret, non in longum eius desideria fide-
lissimus seruis suis Dominus Deus distulit: sed cum iam ægritu-
dine correptus decumberet. Beatissimam Virginem Mariam
cum cętu Angelorum ad se venientem conspexit, quę precium
& salutem mundi Christum Iesum puerulum in suis vlnis gestans
deferrebat, hanc verò penes sequebatur comitatus Sanctorum
Patronorum Regni Polonię, inter cęteris Sanctus Stanislaus,
Hyacinctus, Casimirus princeps, Sancta Heduigis, Sancta
Salomęa, Sancta Kunegundis Reginę Polonię, atq; sic illi Beata
virgo Maria hilari vultu & mellifluis verbis locuta est. Esaia
Esaie 39 serue mi dilecte paratus esto, iam possidere Regnum Dei ab
initio mundi à Deo omnibus Sanctis paratum. Hac tam cęle-
sti visione mirum in modum recreatus, tempus resolutionis suę
vitę cum magno gaudio expectabat, conuocatisq; ad se fratri-
bus illis omnibus sui diem obitus indicauit, postea in terra pro-
stratus ac genibus flexis, peccatorum suorum confessionem fecit,
& cum magna humilitate absolutionem petiit, & Sanctissimo
Eucharistię corporis Christi Sacramento communitus, & aliisq;
90 Sacramentis ex more Christiano receptis, gratias Deo omnipo-
tenti pro vniuersis beneficiis vitę suę fecit, & manu extensa ele-
uatis oculis in cęlum signo Sanctę Crucis fratres muniens atq;
vltima hęc locutus est, in Christo Iesu fratres mei charissimi fęli-
44. 61. citer hic diu in pace Domini nostri Iesu Christi valete, cum hoc
Benedicat vos Deus Abraham, Deus Isaac, Deus Iacob, patrum
nostrorum Benedicat vos Pater & Filius & Spiritus Sanctus
& det vobis suam Sanctam pacem, timorem Dei, fraternam
charitatem, Sanctam patientiam, firmam obedientiam, fidem,
spem, charitatem, firmam fraternam in Sancta Religione con-
uersationem ac synceram deuotionem, post hac vero vitam illam
sempiternam, in qua æuo sempiterno fruuntur sine fine. Ad

extre-

extremum singulos exosculans, eleuatis in cęlos oculis & plaudens manibus verba hęc dicens. In manus tuas Domine Iesu Christe fili Dei & Virginis Marię commendo spiritum meum, ex hoc mortalitatis ergastulo solutus, ad cęlum lętus migrauit. Annus erat quo hic Sanctus corpore recessit & adeptus est Regnum Dei. 1 4 7 1. Die 8. mensis Februarii, quo in Polonia Ludouicus Rex Polonię & Hungarię regnauit, eo tempore Sixtus 4. Papa monachus Ordinis Sancti Francisci Ecclesiam Romanam fęliciter regebat. Corpus verò multis suorū cum lachrimis in Ecclesia Beatę Catherinę, & in sacello beatę eiusdem in ambitu fratrum Ecclesię honorifice sepultus est, & hęc est Beati Patris Esaię vita breuis, ea enim quę à fratrum manibus cum miraculis conscripta fuit, sed incendio vna cum aliis libris periit. Miracula vero quę illius vitę sanctitatem testata sunt, aliqua tantum pręcipua subiungimus, quod Deus operatus est per merita eius beati serui sui Ezaię, nunc & semper operari non desinet, vt in primis cum adhuc viuus orationi vacaret ante imaginem Beatissimę Virginis Marię, quam ipse sua impensa, in pariete in ambito deuotionis suę causa fieri depingere curauit pulcherrimè, gestantem puerum Iesum paruulum, cuiusdam viri nomine Stanislai Ciuis Casimiriensis mortui cadauer inferrebatur, vt humo traderetur, cum luctu parentum, cui vitam & spiritum restituit. Verbis illis ad Beatam Virginem Mariam fusis, Monstra te esse matrem. Fęlix cęli porta &c.

Parал: 2. cap: 19.

Act: 9.

Tumulum eius lux sępius descendens suis illustrabat radiis, quam non raro noctu, & matutino tempore deuoti fratres conspiciebant Anno Christi 1479. Mulieres impudices & mundi voluptatibus deditę suprà Beati Ezaię tumuli locum consistebant vel pedibus calcabant, à quo vi sunt quadam repulsę, vt propè ex animis discesserint Anno 1569. April: 10.

Esaie 22. Esai: 31.

Constitut

Esaiæ 45 Constituerant fratres Prouintialis sui defuncti corpus sepulturę quę esset vicina, Tumulo Beati Ezaię mandare, sed cũ longus & magnus labor fuisset susceptu in lapidem monumenti reuoluendo irritum esse conatum cum viderent: qui diuinę voluntati repugnarent, à proposito recesserunt Anno Domini, 1602 Octobris 6.

Famatus Ioachimus Foxius Ciuis Casimiriensis à morbo caduco est liberatus, facto voto visitandę Beati Ezaię tumbę cum cęreo, votum impleuit gratiam accepit, Anno Domini, 1603 Die 9. Februarii.

Honestus adolescens nomine Petrus Snacki Casimiriensis in sua graui infirmitate decumbens, & cùm votum vouit visitare sepulchrum Beati Ezaię cum missa votiua & munusculo cęreo, votum impleuit sanitatem obtinuit.

Anno Domini 1604. Die 10 Februarii. Tres fratres eiusdem Ordinis, itineris ob grauitatem pedum capitumq; dolorem diu passi, & alii quam plurimi, voto facto visitandi sepulchrum beati serui Dei Ezaię, eius fauore breui tempore perfectè sanati sunt.

Anno Domini 1606. Die 10. Fubruarii. Honesta quędam mulier nomine Anna Nicdzielanka Casimiriensis graui morbo correpta in lecto decumbens, iam extremis laborans, voto facto cum deuotione visitandi Beati Patris Ezaię tumuli, cum vna missa votiua, & munusculo cęreo, votum expleuit sanitatem pristinam recepit.

Anno Domini 1607. Die 30. Ianuarii. Nobilis Christopherus Prawinski Timpa Sacrę Regię Sigismundi Tertii Regis maiestatis, votum cum munusculo cęreo & vna missa votiua visitare tumbam Beati Ezaię doloris pedum diuturnæ sanitatis obtinendæ causa, quem tantum patiebatur, vt & iam

nulla

nulla medicamenta aut ingenia medicorum prodesse valerent, perfectè meritis beati Esaię est sanatus.

Anno Domini 1607. Die 4. Februarii. Nobilis Hieronymus Lazarowski puerũ suũ nomine Stanislaum, morbo caduco multas vices sæpe laborantem, voto pro eo facto adeundi tumuli, Beati Esaię cum cęreo sanctis meritis sanitati restitutum vidit.

Anno Domini 1607. Die 8. Martii. Famatus Simon Ciuis Clepardiensis, coniugem suam Heduigem in graui infirmitate fermè agonizantem multò tempore in lecto decumbentem tantoque morbo pręcessam, vt dierum continuorum spatiis, nullo potu ac cibo refficeretur, & cum voto pro ea à marito facto visitandi tumulũ Beati Esaię cum vna missa votiua, post votum promissum sanam se inuenit, laus Deo.

Anno Domini 1607. Die 1. Aprilis. Honesta domina Catherina de Casimiria, à maligno spiritu diu obsessa, & semper à demonio vexata, ad huius Sancti tumulum, curata & liberata est.

Anno Domini 1607. Die 2. Aprilis. Famatus Adalbertus Sutor Casimiriensis, febri acuta & alio morbo lõgo tempore oneratus, votum fecit visitare sepulchrum Beati Esaię cum cæreo & vna missa votiua, cito sanitatem pristinam lucratus est, laus Deo

Anno Domini 1607. Die 5. Martii. Honesta matrona Anna Spercina Ciuis Casimiriensis tanta infirmitate correpta vt in dubium consilia medicorum in vita sua vocasset ad Beati Esaię sepulchrum itineris suscipienti: à suis parentibus voto facto, mox sanitatem pristinam obtinuit, gloria in excelsis Deo in Sanctis suis.

Anno Domini 1607. Die 9. Aprilis. Honesta

 fęmina

fæmina nomine Anna Czapikowska Casimiriensis, puerum suum nomine Albertum phtisem grauissimumq; pectoris morbum diu perpessum, post votum vero à matre pro eo, non dissimili voto facto, cum oblatione missę votiuę in honorem Beatę Marię Virginis, ac Beati Esaię, statim pristinę sanitati restitutum se cernens cum maxima Deo & Deiparę Virginis Marię huicq; Beati Ezaię pecularem gratiarum actione, non mediocri lætitia perfusa est.

Anno Domini 1607. Die 2. Augusti. Famatus Augustinus Stokłoska Ciuis Casimiriensis lepra & graui dolore capitis, diu multumque excruciatus, simili voto facto cum munusculo, ac missę votiua adiuncta, voto expleto perfecte sanatus est.

Anno Domini 1607. Die 8. Maii. Famatus Samuel Feiloin aurifaber ciuisq; Cracouiensis, ex platea Arcensi, graui & insanabili infirmitate vno mense pressus, à medicisq; iam prorsus derelictus, expositis plusquam 30. aureis Vngaricis in medicamenta illis non proficientibus, tandem ad Beati Esaię merita cũ voto conuersus vnius missę, absoluentę voto expleto sanum se multis stupentibus conspexit, gratias Deo agens in Sanctis eius.

Anno Domini 1608. Die 10. Iunii. Honestus adolescens Stanislaus Sulkouicz, famulus Reuerendi Patris Prouincialis Domini Iacobi Moyski Ordinis fratrum Eremitarum Sancti Augustini, dum se ex Lithuania Ciuitate Brzescie Gracouiam reciperet, propter æstum solis, in grauem morbum vel febrim incidit, ita vt de sua sanitate desperaret, votum vouit visitare sepulchrum Beati Esaię, sanitatẽ pristinam paulò post consecutus est.

Anno Domini 1607. Die 14. Maii. Ego Stanislaus

ſlaus Golębiowski Ciuis Caſimirienſis, proteſtor corā Deo & piis hominibus qualiter puer meus nomine Staniſlaus valde infirmus & per ſeptem hebdomadas in lectulo decumbens, ſine vllo cibo, tantum parum potu refocilans, & ſine nullo quietis die ac noctu ſpatio, etiam in qua infirmitate lumen oculorum, ob grauem calorem & frigiditatis febris ac dolorem capitis ammiſſerat, cæcus permanens, tandem in hora mortis vna die agonizans, deploratus derelictus, votum pro eo feci, ſi eſſet viuus viſitare monumentum Beati Ezaię patronis Caſimirię, cum miſſa votiua & munuſculo cæreo, ſtatim eualeſcit, & ſanus extitit. laus Deo in Sancto Ezaia

Anno Domini 1608. Die 29. Iulii. Domina Anna Milowska Ciuis Caſimirienſis, teſtatur quod puella ſua nomine Heduigis, ſeruilis, grauiter infirmata diu in lecto decumbens, poſt vota facta viſitare ſepulchrum Beati Ezaię, tamen patrocinio Sancti Eſaię ſanatur, laus Deo.

Anno Domini 1608. vltima Decembris Caſimirię ad Cracouiam in platea dicta Cracouienſis, coniunx Domini Ioannis Zalencki Ciuis Caſimirienſis, nomine Regina in partu diu periclitata puerum mortuum peperit. Quod vbi maritus eius inaudiuit, luctu & lamentis vna cum vxore domum replere cæpit, & diuinam miſericordiam implorare, vt hoc peccatum ſibi non imputaret: tandem ad patrocinium cum voto facto Beati patris Ezaię confugerunt viſitare ſepulchrum Beati Eſaię ſi puer eſſet viuus, cum vna miſſa votiua & munuſculo cæreo ad inſtar magnū pueris. Quod vix dum illi animo conceperunt & vouerunt, ſtatim puer diuina miſericordia reuixit. Nam poſt horam ferè tertiam natiuitatis ſuę oſcitare & plangere fortiter cæpit, grati Diuini beneficii gaudentes cum vicinis ſuis votum perſoluerunt, & puerum aquis luſtralibus nomine Ezaię

imposito tinxerunt, laus Deo in Sanctis eius.

Anno Domini 1608. Die 17. mensis Aprilis, Honestus Laurentius Leopoliensis, dum Casimirię aderat ob dolorem capitis vehementissimum per aliquot hebdomadas pressus, à medicis derelictus: & cùm iam medicorum artes frustra tentasset ad Deum Beatamq; Virginem Mariam, ac ad Beatum Ezaiam propter auxilium recurrens, votum fecit cum munusculo visitare sepulchrum beati Ezaię à desperato dolore perfectę sanatur, Laus Deo in sanctis eius.

Anno Domini 1609. Die 12. mensis Martii. Famatus Ioannes Haler, Ciuis Olcusiensis, vbi metalla fodiunt, intenso dolore capitis pressus diuerso tempore, tandem coram patre fratre Augustino Casimiriense Ordinis fratrum Eremitarum Sancti Augustini votum vouit visitare sepulchrum Beati Ezaię, cum vna tabella Argentea, & vna missa votiua, mox votum vouit, statim diuina miseratione à capitis dolore perfectè sanatus est, laus Deo in Beato Ezaia: votum soluit, sanitatem obtinuit, ac tabellam argenteam pro maiori fide apud Tumbam Beati Ezaię appendit.

Anno Domini 1609. Die 3. Augusti. Casimirię hora 19. Albertus puer annorum quatuor, filius Famati Iosephi Tyranski Architectoris & Ciuis Casimiriensis, & matre Dorothea cum aliis pueris ad Rippam fluminis Vistulę staret, ludendi gratia, casu infortuito contingit in flumen Vistulam, quę tunc inundauerat incidisse, ab aquis submersus & absorptus est, vt neq; amplius visus apparuit Tunc videntes hoc Sanctimoniales Monasterii Sanctę Agnetis, Ordinis Sanctę Clarę ex Ecclesia per fenestras, horas vespertinas decantando, pueri miserabilem vitę interitum, in terra genibus flexis inuocato nominis Iesu & Beati patris Esaię patrocinium, puer apparuit in medio

Vistulę

Vistulę, vsq; ad pontem mirabiliter in dorso, plus sexaginta passus denatando, & vsq; ad Rippam peruenientem, & exanimatus ex aquis, à circumstantibus extractus, & à matre sua mæstissima ad sepulchrum Beati Ezaię oblatus cum gratiarum actione, ita pristinę sanitati restitutus, & à morte liberatus est, meritis Beati Ezaię, Laus Deo.

Anno Domini 1609. Die 7. mensis Septembris. Honesta Catherina, vxor famati Ioannis, Malaanna dicti, Sartoris Ciuis Casimiriensis testatur, filiam suam vnius anni, in graui infirmitate sua iam agonizantē vsque ad mortem, ad sepulchrum Beati Esaię cùm esset sana pręsentare eam cum munusculo vouit, & post missę sacrificium, domum reuersa filiam sanam inuenit meritis Beati Esaię, ac Tabellam testimonii fide descripta & pictam ad Tumbam appendit.

Anno Domini 1609. Die 10. Iunii. Cracouię Honesta virgo Heduigis accupix in graui infirmitate sua vsque ad mortem agonizans, pro qua pater suus votum vouit visitare sepulchrum Beati Ezaię cum vna missa votiua, pristinę sanitati restituta est meritis Beati Esaię, laus Deo.

FINIS MIRACVLORVM.

Hymnus de Beato Esaia.

FEstiua lux optata, lux
Diui Esaię nomini
Dicata splendescit Polonia
Promamus ore gaudia.

 His

Hic illecebras ſæculi
Et blandimenta reſpuit,
Chriſtumq; complexus Deum,
Toto ferebat pectore,
Carniſq; motus incitos,
Mirasq; fraudes dæmonis
Somni cibiq; anguſtis,
Vincebat ô quam fortiter,
Preceſq; ſoluens debitas
Ad altare almę virginis:
Præbebat auras feruido,
Humo relicte ſpiritu.
Matremq; adorans Virginem
Defuncta membra ſuſcitat,
Et plura ſunt miracula
Teſtata Eſaię ſanctimonia.
Tu nunc breuio perfruens,
Inter beatos cælites.
Sis ô benignus, ſis parens
Noſtros reatus deprecans.
Gloria tibi Domine,
Qui natus es de virgine,
Cum patre & ſancto ſpiritu,
In ſempiterna ſecula.

AMEN.

Antiphona Eccleſ: Cap: XXXIX.

IPſe palam faciet diſciplinam doctrinę ſuę & in lege teſtamenti Domini gloriabitur, collaudabunt multi ſapientiam eius, vſque

vsque in sæculum non delebitur, non recedet memoria eius; requirentur à generatione in generationem, ſapientiam eius enarrabunt gentes: & laudem eius enunciabit Eccleſia.

Ora pro nobis beate Eſaia.

Vt digni efficiamur promiſſionibus Chriſti.

Deus qui Eccleſiam tuam ſanctam beati Eſaię famuli tui ob ſanctitatem vitę eius Angelicoque ingenio decorare dignatus es: quæſumus immenſam bonitatem tuam, vt eius paterna ad te intercesſione, mentem noſtram illuminare voluntatem, ad virtutes ſanctas accendere, Regulę ſanctę ſemper ſeruare digneris, per Chriſtum Dominum noſtrum, Amen

Sunt etiam alii duo viri Sancti eiuſdem Ordinis Sancti Auguſtini Eremitarum, multis ſanctis virtutibus clari, vt in Cathalogo Sanctorum Regni Polonię Patronorum, teſtatur in ſuis locis: Beatus Simon de Olcus, vir magnę contemplationis, Præsbyter & Concionator erat. Poſt cuius mortem magna lux visa fuit apud eius monumentum Olcuſię ſepultus apud ſuos Fratres, 1536. die 3 Octobris.

Varſouię venerabilis P. Frater Hyppolitus. Profeſſione Laicus, vir magnę abſtinentię: adhuc viuens, multos infirmos orationibus ſuis à febra liberauit, 1592. die 9. Nouembris. Varſouię apud ſuos fratres quieſcit.

BEATI TRES FRATRES ORDINIS PREDICATORVM.

BEati tres Fratres Vterini, Venceſlaus, Presbyter, Vladiſlaus Diaconus, & Viſlaus Subdiaconus, qui omnes vno die Religioni Prædicatorię ſunt mancipati, à Sancto Hyacintho habitum ſuſcipientes, vna eademq; die in manibus eiuſdem Sancti Hyacinthi ſolenne votum emiſerunt, tandem cùm Sanctiſſime vixiſſent, in die Sacratiſſimo Reſurrectionis Domini noſtri Ieſu

Christi, omnes tres ante altare post susceptionem Sacratissimi corporis Christi, in terram prostrati, vno die ad Beatorum sedes sunt euocati, sed ob ignorantiam atq; inaduertentiam Fratrum in horto loco non consecrato, sine cæremoniis Ecclesiasticis sunt sepulti. At cùm Dominus sit zelator innocentię Sanctorum suorum, quodam tempore in somnis Priori infirmo magna claritate circumfusi apparuerunt dicentes: Cur corpora nostra in loco non consecrato sepelistis? An nescitis quia membra Christi sumus, & cum Sanctis eius in cælo regnamus? Cur igitur separastis nos à communione sepulturę Christi fidelium? Ideò si pristinę sanitati restitui cupis, surge iube corpora nostra sepelire in capella Trium Regum, quod & factum est.

Anno Domini 1272 Die 23. Septembris. Qui suam sanctitatem miris prodigiis sunt testati. Vnum autem ex illis recensere sufficiet. Quodam tempore cum Serenissima Regina Bona Sigismundi primi Regis Polonię vxor, & Sigismundi Augusti mater, eandem capellam Trium Regum, vbi horum Sanctorum corpora sunt humata, deuotionis ergo visitasset, vna ex matronis ipsam comitantibus, criminis occulti rea existens, ignorans locum sepulturę Sanctorum Confessorum, in illo fortuito flexit, sed Domino volente, & indignitatem ipsius, ac sanctitatem Confessorum suorum declarare, subito vestes quibus ornata erat, ex ipsa decidere ceperunt, cumq; niteretur retinere eas nec posset, aduertente id Serenissima Regina, secreto interrogata ab ipsa, num alicuius criminis sibi conscia esset, veritatem confessa est. Ex hinc Sanctorum corpora, in decentiori & secretiori loco sunt condita, Excerptum ex Diurnali Ecclesiarum Cracouiensium 1. par. fol. 41. facit etiam huius mentionem, R. rendus Pater Frater Abraham Bzouius Sacrę Theologię Magister in serto Sancti-Hyacinthi fol. 24.

Cathalogus Sanctorum Regni Poloniæ Patronorum in suo loco.

FINIS.

Biblioteka Jagiellońska
stdr0027686